

Vändläggare

Till

Fruängens förskolor

Telefon:

rksamhetsberättelse VB 2021 för Fruängens förskolor

Förslag till beslut

Innehållsförteckning

Verksamhetsberättelse VB 2021 för Fruängens förskolor	1
Förslag till beslut	1
Sammanfattande analys	3
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	4
KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	4
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	4
KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	8
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	8
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	11
KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	12
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	12
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	13
Uppföljning av ekonomi	16
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	16
Investeringar	16
Medel för lokaländamål	16
Övrigt.....	16
Systematiskt kvalitetsarbete.....	16
Övrigt	16

Sammanfattande analys

Verksamhetsbeskrivning

Enheten har bestått av fyra förskolor; Kata Dahlström, Ellen Fries, Ellen Key och Hanna Rydh. Hanna Rydh evakuerades i december till Västertorpsskolan på grund av rivning av den gamla förskolan. Ny förskola beräknas klar 2024.

Vi avslutar 2021 med att ha 322 barn inskrivna i 18 grupper.

Enhetens systematiska kvalitetsarbete

En gemensam mall för utbildningsplan har presenterats för pedagogerna och varje arbetslag formulerade en egen utbildnings- och undervisningsplan. Det finns en tydlig koppling mellan politiska mål och arbetet i barngrupperna. Den gemensamma mallen har också möjliggjort ett kontinuerligt arbete med barnkonventionens intentioner.

Förskolläraryrket har 2021 fokuserat på utveckling av lärmiljöerna och förskollärares ledarroll.

Kompetensutveckling

Nätverk för både förskollärare och barnskötare genomfördes 2021. Förskollärarna fokuserade på lärmiljöer både ute och inne samt Ledarrollen.

Barnskötarnas nätverk fokuserade på att öka den digitala kompetensen. Vi startade med fysiska träffar som gav gott resultat och var uppskattade. Sedan fick vi, på grund av pandemin, göra detta digitalt. Olika lathundar har funnits tillgängliga - men det är svårt att nå samma resultat och glädje digitalt jämfört med fysiska träffar.

Mediatekets utbildningar under hösten skapade goda förutsättningar för barnskötarnas digitala utveckling.

Årets första planeringsdag fokuserade på att skriva egna arbetssätt utifrån den gemensamma mallen - utbildningsplanen. Ökad medvetenheten kring kopplingen mellan våra egna arbetssätt och de övergripande målen.

Höstens första planeringsdag fokuserade på uppstart, kartläggning inför revidering av undervisningsplaner och aktiva åtgärder samt planering av inskolningar med inriktning på implementering av miljö, material och förhållningssätt.

I enheten fanns ett stort intresse bland barnskötarna att vidareutbilda sig till förskollärare. Under hösten 2021 var det sju barnskötare som gick den erfarenhetsbaserade utbildningen. Fler sökte men blev inte antagna.

Delaktighet

Tertialrapport 1 gick vi igenom på Apt i maj. Rapporten hade skickats ut innan så att alla fick möjlighet att läsa den i förväg. Tertialrapport 2 fanns med på dagordningen på Apt i augusti.

Barnskyddsronder

Efter genomgångna barnskyddsronder under våren 2021 lyftes nedanstående i hela enheten:

- Rutiner kring anmälan till socialtjänsten om barn far illa.
- Rutiner kring allergiska reaktioner

Konsekvenser av pandemin

Ekonomi

Korttidssjukfrånvaron har gjort att behovet av timanställda har ökat. Detta har givetvis påverkat ekonomin negativt.

Vi har också sett en trend att familjer flyttat från Stockholm i pandemins spår. Detta har påverkat barnantalet som i sin tur inverkat på ekonomin.

Pedagogiska verksamheten

En stor del av undervisningen har flyttat utomhus under året. Pedagogerna har haft både en möjligheten och en utmaning när de utvecklat miljön på våra gårdar. Vi har tur i Fruängen att ha stora, fina gårdar där utomhusverksamheten går att utveckla och utnyttja på ett bra sätt.

Vi har hittat nya, digitala möjligheter att mötas. Både mellan ledning/medarbetare och pedagoger/vårdnadshavare. Den digitala kompetensen hos medarbetarna har höjts i en takt som hade varit svår att nå utan pandemin.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

— Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	27,7 %	3,2 %	25,4 %	23,1 %	33 %	33 %	VB 2021
Analys Samtliga grupper har legitimerad förskollärare som ansvarar. Flera av dessa förskollärare har dock valt att arbeta deltid.							
  Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	87 %			87 %	88 %	88 %	2021
Analys Det sammanfattande omdömen i enkäten ligger även detta år på 87%. Vår förhoppning är givetvis att kunna öka detta våren 2022. Svarefrekvensen var tyvärr ganska låg, 64%. Den siffran vill vi också höja.							
  Antal barn per grupp	17,9			17,5	16	16	VB 2021

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
	barn/avd.			barn/avd.			
Analys							
Antalet barn per grupp har varierat under året. Vi avslutar med en lite högre siffra per grupp. Orsaken till detta är bland annat att vi slagit samman två yngrebarnsgrupper - givetvis med fler pedagoger och en större lokalyta. Vi har också ökat upp en äldre barnsgrupp - också där med ökade personaltimmar.							
 	Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	5,2 st		5,2 st	4,9	4,9	VB 2021
Analys							
Vi har sänkt från 5,3 under våren till 5,2 under hösten.							
 	Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,36		3,2	3,6	3,6	2021
Analys							
Vi har ökat område 1 och 3, vilket ger en tydlig indikation på att vi har haft fokus på Miljö, Material och Språk. Tillfredsställande att det syns i resultatet. Dock är det fortfarande ett problem att riktigt kompetenta arbetslag skattar sig lite för lågt och vi har även arbetslag som skattar sig alldeles för högt och som fortfarande saknar förmåga till självskattning.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att alla förskolor arbetar med sin strategi för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse under förskoledagen	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: Alla barn i förskolan utvecklar sin förståelse för grundläggande demokratiska värden

— Ingen

Beskrivning

Utbildningen ger barnen likvärdiga möjligheter att uttrycka sina tankar och åsikter för att ha inflytande över sin vardag. Barnkonventionens intentioner är tydliga i utbildningens innehåll. Alla barns olika språkliga och kommunikativa förmågor och behov tas till vara för att skapa förutsättningar för ett tillgängligt och fungerande språk för alla barn.

Interkulturellt förhållningssätt präglar undervisningen samt förskollära och barnskötarnas kommunikation med barn och vårdnadshavare. Förskolans medarbetare har adekvat kompetens för att utföra sitt läroplansuppdrag. Kompetensutveckling prioriteras för att ytterligare stärka medarbetarnas förutsättningar att bedriva undervisning av hög kvalitet.

Förväntat resultat

Barnens intressen och behov ligger till grund för hur utbildningen utformats. Barnkonventionens intentioner är synliga i utbildningens innehåll. Alla barn möter en varierad språklig och kommunikativ miljö.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förvaltningen ska i samarbete med förskoleenheterna revidera underlagen för stadens språkprogram	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Förvaltningens förskoleavdelning ska utveckla arbetet med minoritetsspråk	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Förvaltningens förskoleenheter ska fortsätta utveckla sina arbetssätt med barnkonventionen	2021-01-01	2021-12-31	
Analys Analys Under året har vi fortsatt det arbete som förra året startade med genomgång, gestaltning och diskussioner. I år har vi arbetat vidare med att tydliggöra våra underlag i utbildningsplan och undervisningsplan så att det finns en tydlig koppling till barnkonventionen. Exempel på material som vi använt är <i>Barnkonventionen i en låda</i> och <i>Kompisbok baserad på barnkonventionen</i> . Aktiva åtgärder arbetade vi kontinuerligt med.			

Enhetsmål: I Fruängens förskolor är gruppen en tillgång där varje barn har sin självklara plats, ges utrymme och blir lyssnad på.

● Uppfylls helt

Analys

Pedagogerna har uppmuntrat barn, föräldrar och varandra att dela med sig av kunskap kring olika kulturer och låtit dessa vara en del av förskolans verksamhet.

Barnen samarbetar , samspelar och respekterar varandra

Den kartläggning som gjordes under hösten 2020 låg till grund för vårterminens arbete och är kopplad till de aktiva åtgärder som gjorts. Hösten 2021 gjordes ny kartläggning som låg till grund för arbetet under hösten.

Barnen möter en språklig och kommunikativ miljö där de kan utveckla sin förmåga att utöva inflytande

Pedagoger från alla förskolor har deltagit i den utbildning som erbjudits av stadsdelen. Kunskapen spred sig och deltagarna har delat med sig bland annat på APT.

Ett varierat litteraturutbud har funnits synligt för att väcka barnens nyfikenhet. Högläsning, boksamtal och berättande har varit viktiga arbetssätt som medvetet använts vid olika tillfällen under dagen.

Nämndmål: Alla barn i förskolan utvecklas och lär utifrån sina förmågor i lärmiljöer av hög kvalitet

— Ingen

Beskrivning

Alla barn erbjuds en pedagogisk, stimulerande och trygg utbildning som utgår från skollagen och läroplanens mål. Utbildningen präglas av samt stärker barnens intresse och nyfikenhet för

att lära och erövra nya erfarenheter och kunskaper. Barns behov, inflytande och delaktighet är en utgångspunkt för hur utbildningen utformas. En god omsorg är en förutsättning för utveckling och lärande.

Utbildningen bedrivs i likvärdiga lärmiljöer som uppmuntrar till lek och utforskande. Språk och fysisk rörelse tillsammans med hållbar utveckling är särskilt prioriterade områden. Användningen av digitala verktyg främjar undervisningen och barnens utforskande.

Förskolornas systematiska kvalitetsarbete är en förutsättning för att erbjuda en likvärdig utbildning och undervisning av hög kvalitet. Förskolorna planerar, följer upp, utvärderar och analyserar verksamheten. Stadens webbaserade kvalitetsindikator för förskola är en viktig del i detta arbete. Barnens lärande och utveckling dokumenteras, följs upp och kommuniceras med vårdnadshavarna, bland annat via Skolplattformen.

Förskolorna präglas av ett tydligt ledarskap, tydliga roller, ansvarsfördelning och kommunikation på alla nivåer i organisationen.

Förväntat resultat

Alla barn möter likvärdiga lärmiljöer utformade utifrån intentionerna i läroplanen. Alla barn är fysiskt aktiva utifrån sina förutsättningar, i utmanande och varierande miljöer. Alla barn utmanas i sin användning av digitala verktyg i lärandet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Självvärdering utifrån läroplansuppdraget avseende undervisningsmiljöer	3,4				3,6		2021
 ♀ Vårdnadshavares sammanfattande omdöme om förskolans arbete med normer och värden	90				90		2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska fortsätta att utveckla gemensamma strukturer för det systematiska kvalitetsarbetet.	2020-01-01	2021-12-31	
 Förvaltningen ska stärka rektorer i deras kommunikation med vårdnadshavare och medarbetare	2021-01-01	2021-12-31	
 Förvaltningen ska tillsammans med förskoleenheterna implementera ställningstaganden för digitala verktyg i sina verksamheter	2021-01-01	2021-12-31	
 Förvaltningen ska tillsammans med förskoleenheterna utforma och implementera ställningstaganden som ska ligga till grund för en likvärdig och tillgänglig lärmiljö.	2020-01-01	2021-12-31	
 Förvaltningens förskoleenheter ska utveckla sina arbetssätt med kvalitetsindikatorn i syfte att höja lärmiljöernas kvalitet.	2020-01-01	2021-12-31	

Enhetsmål: I Fruängens förskolor möts barnen av lärmiljöer där organisation/struktur, material och pedagogernas förhållningssätt återspeglar läroplanens intentioner.

● Uppfylls helt

Analys

Barnen visar intresse för och använder sig av matematiska begrepp

Lärloggar visar att flera grupper har arbetat med matematiska begrepp. De har haft tillgång till ett varierat konstruktionsmaterial. Vi har också utökat materialet under våren. Många undervisningstillfällen har skett utomhus under året.

Barnen visar intresse för miljö, natur, naturvetenskap och teknik

På två av förskolorna har några grupper arbetat med plantering och kretsloppet. Många av grupperna i området har arbetat med natur, blommor och djur på olika sätt. Hösten har skördades det som överlevt den varma sommaren.

Vi kan se att arbetet med teknik behöver utvecklas under 2022.

Barnen visar intresse för och använder sig av digitala hjälpmedel

Lärplattor, datorer och projektorer har använts som ett komplement i verksamheten för att reflektera, återskapa upplevelser som barnen haft eller introducera nya spännande begrepp och världar. Vårens barnskötarforums fokus på digitala hjälpmedel har utvecklat det arbetet.

Under hösten introducerades fyra olika digitala lådor på samtliga förskolor. Digitala miljöer, Filmskapande, Mikro Makro och Programmering. Pärmar med digitala manualer till wi-fi pucken, GreenScreen, Piccollage, Ritplatta, BookCreator samt Projicering & QR-kod gjordes och kommer att delades ut i samband med introduktionen av digitala lådorna

Barnen visar rörelseglädje och lust att utmana sig själva motoriskt.

En av förskolorna har deltagit i rörelsestudien.

Introduktion av rörelsepolicyn har gjorts. "Barnen visar rörelseglädje och lust att utmana sig själva motoriskt" har lagts till som ett nytt mål i vår utbildningsplan i PoB'en.

Vi har en fördel att ha stora gårdar med en utemiljö som inspirerar och utmanar.

KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

— Ingen

Nämndmål: Invånarna i Hägersten-Älvsjö har tillgång till ett rikt utbud av kultur- och fritidsaktiviteter

— Ingen

Beskrivning

Kultur, fritidsaktiviteter och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete. Kultur- och fritidsaktiviteter ska planeras för att nå nya målgrupper, bredda deltagandet i syfte att öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer hos de unga.

- Barn och ung har tillgång till öppen fritidsverksamhet, kultur och programverksamhet av hög kvalitet i Hägersten-Älvsjö.
- Barn och unga med funktionsnedsättning har tillgång till attraktiva och anpassade fritidsaktiviteter för målgruppen

Kulturaktiviteter genomförs i nämndens verksamheter samt genom bidragsgivning till lokala föreningar.

Förskolorna tilldelas en kulturpeng baserat på barnantal. Alla barn i förskolan får möta och själv prova olika former av kultur och skapande enligt stadens program, Kultur i ögonhöjd. Barnen i förskolan har under sin förskoleperiod tillgång till ett varierat utbud av böcker och besöker bibliotek. Barnen möter olika former av kultur och kulturyttringar samt skapande verksamhet som integreras i undervisningen. Förskolan ska i samarbete med kulturnämnden och stadens fria kulturaktörer verka för att fler barn kommer i kontakt med kulturverksamheter.

Fritidsgårdar och öppna mötesplatser erbjuder besökarna kulturaktiviteter för detta avsätter nämnden en budget/kulturpeng.

Boende på förvaltningens grupp- och servicebostäder får stöd i att ha en rik fritid och att kunna delta i hälsofrämjande aktiviteter utifrån sina intressen.

Äldreomsorgen arrangerar olika program och aktiviteter en särskild budget avsetts för ändamålet.

Förväntat resultat

Kultur, fritidsaktiviteter och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete. Föreningsbidrag för lokal verksamhet fördelas på ett sätt som berikar och kompletterar stadsdelsnämndens verksamhet.

Barn på förskola får möta och själva prova olika former av kultur och skapande.

Äldre som inte själva har möjlighet att ta sig till arrangemang erbjuds program och kultur där de vistas.

Unga erbjuds kulturmöten, att prova skapande, möta föreningsliv och idrott i syfte att öka social inkludering, bredda deltagande, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förvaltningen ska verka för att enheterna nyttjar de erbjudanden som ges via kulanpremien i syfte att fler barn ska ta del av kultur.	2021-01-01	2021-12-31	

Enhetsmål: Förskolan erbjuder barnen återkommande kulturella upplevelser kopplade till innehållet i den pedagogiska verksamheten.

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Barnen uttrycker sig genom sång, dans, teater och skapande i bild och form.
- Barnen får uppleva kulturtillfällen Av -, Med - och För- barn som är kopplade till aktuella projekt.

Analys

Barnen uttrycker sig genom sång, dans, teater och skapande i bild och form.

Skapandet har funnits med som en del i de olika projekt som funnits under våren. Populärkulturen och media har påverkat barnens intressen under året och vi kunde till exempel se ett ökat engagemang kring Melodifestivalen.

Flera av grupperna har haft vernissage på våren där de visat vårdnadshavarna vad de arbetat med under terminen.

Barnen får uppleva kulturtillfällen Av -, Med - och För- barn som är kopplade till aktuella projekt.

Av barn och *Med* barn har under hela året funnits med i verksamheten.

För barn ; Vi har under våren haft besök av ”Dansa en bok” på samtliga förskolor. Samtliga barn har deltagit i smågrupper. Boken köptes in till alla så att varje grupp kunde förbereda sig samt arbeta vidare på temat. ”Dansa en bok” är en del av språkprojektet som är gemensamt för hela Hägersten-Älvsjö.

Under hösten var två grupper på en föreställning från projektet Livskvalitet och rätten till lek. En föreställning som gavs till yngre och äldre på Fruängens äldreboende.

Biblioteket i Fruängen har nyttjas av många. Pedagogerna beskriver att de fått hjälp och inspiration av kunniga bibliotekarier. Biblioteket har bland annat erbjudit att sätta samman bokpåsar som stämmer överens med det projekt som det arbetats med.

Ett samarbetet med en av grupperna resulterade i en utställning på biblioteket.

En av grupperna har deltagit i digital sagoläsning på biblioteket.

En av förskolorna hade besök av teatergrupp via biblioteket i Fruängen. Teaterbesöket innehöll både sagor och musik. Dagen efter teatern var det workshop för barn och pedagoger där sagorna från teatern återkopplades och förstärktes.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

— Ingen

Nämndmål: Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd är en fossilfri organisation år 2030

— Ingen

Beskrivning

Stadsdelsnämnden utgår från klimathandlingsplan 2020-2023 samt miljöprogrammet 2020-2023 i sitt miljö- och klimatarbete. Stadsdelsnämndens lokala miljö- och klimathandlingsplan (MKHP) har nu tagits fram och kommer börja följas under 2021. Stadsdelsnämnden tar med sin MKHP ett krafttag vad gäller miljöfrågorna. Fokusområdena kommer från stadens miljöprogram. Många av miljöfrågorna är sådant som stadsdelsnämnden har arbetat med tidigare - att verksamheterna ska arbeta aktivt med att sortera matavfall, minska användningen av plast, förebygga att avfall uppstår, minska energiförbrukningen och göra klimatsmarta tjänsteresor etc. Dock så innebär stadsdelsnämndens MKHP en konkretisering av hur verksamheterna ska arbeta för att uppnå målet att vara fossilfria år 2030.

Vidare arbetar förvaltningen med att kartlägga och granska hur verksamheterna kan minska sin klimatpåverkan. Detta sker främst genom investeringar eller genom beteendeförändring. Klimatinvesteringsmedel kommer att sökas vid behov, först ska en inventering göras under året för att undersöka vilka verksamheter som fortfarande inte har fått LED-belysning och/eller energisnåla vitvaror. Underlaget från inventeringen kommer att ligga till grund för klimatinvesteringar senare i år och eventuellt även för 2022. Vid upphandling av nästa parkentreprenad ska tydliga miljökrav ställas för att minska förvaltningens indirekta klimatpåverkan. Parkentreprenaden använder många tunga fordon och arbetsmaskiner och är därför en stor indirekt utsläppskälla för stadsdelsnämnden. Idén är att ställa krav på elektrifiering och biodrivmedel.

Verksamheter som serverar mat ska genom ökad medvetenhet och kunskap minska livsmedels negativa klimatpåverkan. Genom verktyget Hantera Livs och regelbunden uppföljning ska förvaltningen få ner sina utsläpp från livsmedel med 25 procent till 2023. Livsmedelsinköp är en av förvaltningens största källor till växthusgaser, 2019 innebar förvaltningens livsmedelsinköp utsläpp av ca 1500 ton CO₂e (koldioxidekvivalenter).

Förväntat resultat

Stadsdelsnämnden har implementerat den lokala miljö- och klimathandlingsplanen som konkretiserar miljöprogrammets mål. I den ingår bland annat att stadsdelsnämnden ska minska användningen av plast i verksamheterna. Matavfall har återvunnits i hög grad där det är möjligt och samtliga verksamheter som regelbundet serverar måltider har alla

matåtervinningsmöjligheter. Avfall som uppstår tas om hand på ett resurseffektivt sätt enligt avfallshierarkin. Den relativa energiförbrukningen i förvaltningen har minskat. Utsläpp från förvaltningens verksamheter, både direkta och indirekta, har minskat. Nämnden ska arbeta mot att vara en fossilfri organisation år 2030.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska genom regelbunden uppföljning och kunskapsspridning få ner klimatpåverkan från livsmedelsinköp.	2021-01-01	2021-12-31	
 Förvaltningens förskoleavdelning ska erbjuda förskolornas kockar kompetensutveckling för att höja kunskaperna om ekologisk matlagning och kopplingen till klimatpåverkan, biologisk mångfald	2020-01-01	2021-12-31	
 Förvaltningens förskoleenheter ska genomföra åtgärder för att bibehålla nivå 2 samt tillsammans med förskoleavdelningen arbeta för att uppfylla kraven i nivå 3 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola.	2020-01-01	2021-12-31	
 Förvaltningens verksamheter ska arbeta aktivt för att minska användningen av plast.	2021-01-01	2021-12-31	

Enhetsmål: Fruängens förskolor arbetar för att Hägersten-Älvsjö är en fossilfri organisation år 2030

— Ingen

KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

— Ingen

Nämndmål: Stadsdelsnämnden bedriver verksamheterna inom givna ekonomiska ramar

— Ingen

Beskrivning

Verksamheterna ska bedrivas inom beslutad budget. Styrning och uppföljning ska vara tydlig. En tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser är en förutsättning för att skapa och behålla stabilitet i verksamheten. Enheterna följer regelbundet upp ekonomin genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller inför månads- och tertiärrapporter.

Avdelningen för social omsorg fortsätter arbetet med ekonomi i fokus med särskild tyngdpunkt på långsiktiga anpassningar utifrån ekonomiska förutsättningar. En utökad samverkan internt och externt är nödvändig i det fortsatta arbetet. De myndighetsutövande enheterna inom individ- och familjeomsorgen arbetar utifrån översyn av placeringskostnader

med alternativa men fullgoda lösningar samtidigt som den egna öppenvården utvecklas för att möta och följa våra invånares behov. Förändringar i organisation och bemanning kan bli nödvändiga. Utifrån ett minskat antal brukare/deltagare och förändrade behov hos målgruppen pågår i vissa utförarverksamheter samlokalisering samt utveckling av verksamhetens utformning och innehåll. Organisation och bemanning ses över och anpassningar genomförs för att uppnå en långsiktigt hållbar ekonomi där verksamheterna kan bedrivas inom given budgetram.

Förväntat resultat

Verksamheterna bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.

Enhetsmål: Enhetens verksamhet har en långsiktigt hållbar ekonomi

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Att ha en budget i balans 2021

Analys

Prognosen i första tertialrapporten 2021 var att vi skulle klara en budget i balans.

Men juli blev mer kostsamt för verksamheten än vi hade trott. Fler barn än vi räknat med slutade i juli månad. Under sommarmånaderna var många behovsanställda i tjänst för att säkerställa en fungerande verksamhet vid eventuella sjukdomsfall i covid samt ge utrymme för ordinarie pedagogers semester. Tyvärr var det många vårdnadshavare som anmält närvaro och sedan var lediga. Hade närvaron varit mer korrekt från början hade inte lika många behovsanställda behövts under sommarmånaderna.

Vi märkte också av ett minskat antal barn till hösten. Något som många enheter har påverkats av.

Under årets sista månader hade vi en stor ökning av sjukfrånvaron hos medarbetarna.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

— Ingen

Nämndmål: Stadsdelsnämnden är en attraktiv arbetsgivare med god arbetsmiljö

— Ingen

Beskrivning

Förvaltningen kommer utifrån arbetsgivarperspektivet ha fokus inom tre områden; arbetsmiljö, kompetensförsörjning samt chefsuppdrag och ledarskap. I den relativt nya förvaltningen är det viktigt att fortsätta skapa en gemensam grund och stärka cheferna i de kunskaper och processer som säkerställer ett gemensamt förhållningssätt i arbetsgivarfrågor och på så sätt stärka arbetsgivarvarumärket både internt och externt.

Förväntat resultat

Förvaltningen har en god systematik inom arbetsmiljöarbetet.

Nya medarbetare och chefer får en god introduktion i uppdraget

Planering av kompetensförsörjning sker utifrån verksamhetens uppdrag och mål.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förvaltningens förskoleenheter ska implementera arbetet med förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare i det ordinarie arbetsmiljöarbetet.	2020-01-01	2021-12-31	

Enhetsmål: Förskoleenheten är en attraktiv arbetsplats som präglas av delaktighet, ansvar och engagemang.

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Ökad nöjdhet i medarbetarenkäten

Minskad sjukfrånvaro.

Pedagoger som känner sig delaktiga, engagerade och ansvariga i sitt medarbetarskap

Analys

Medarbetarenkäten visar på en ökad nöjdhet på tre av fyra förskolor. Nöjdheten ökade även förra året så vi är på rätt väg nu. Den förskola som har lägst nöjdhet kommer att evakuera under hösten. Då kommer vi att ha tillgång till ett kontor på evakueringsförskolan och förhoppningen är att detta kan leda till ökad nöjdhet hos de pedagoger som arbetar där. Det pedagogerna på denna förskola uttryckt är att de saknar att ha ledningen nära.

Sjukfrånvaron har ökat detta år på grund av pandemin.

En stor del av medarbetarna upplevs delaktiga, engagerade och tar stort ansvar. Detta syns även i medarbetarenkäten.

Nämndmål: Stadsdelsnämndens verksamheter arbetar kostnadseffektivt med fokus på resultat för invånarna

— Ingen

Beskrivning

En tydlig ekonomistyrning ska leda till att tilldelade resurser används effektivt med fokus på kärnverksamheterna. Stadsdelsnämnden ska verka för att energiförbrukningen inom nämndens verksamheter minskar. Samutnyttjande av lokaler ska eftersträvas och lokalanvändandet ska kartläggas. Verksamheterna har ett gott stöd från stödverksamheterna.

Förväntat resultat

Stadsdelsnämndens verksamheter använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.

Stadsdelsnämnden har tillgång till lokaler som motsvarar det faktiska behovet och energiförbrukningen i dessa minskar.

Nämndens lokaler är tillgängliga och välplanerade.

Nämndmål: Stadsdelsnämndens verksamheter är innovativa och tillvaratar digitaliseringens möjligheter

— Ingen

Beskrivning

Nämndens arbete med att utveckla arbetet med innovation och digitalisering kommer att intensifieras. Bland annat kommer en innovationsansvarig att utses för att driva frågorna. Stödet till verksamheterna i innovation och digitalisering ska öka och innovationer och idéer kring digitalisering ska uppmuntras.

Stadsdelsnämnden ska bidra till att utveckla stadens arbete med att utveckla säkerhetsskydd och informationssäkerhet. Nämnden har en utsedd informationssäkerhetssamordnare och ett lokalt dataskyddsbud. Medarbetarna på förvaltningen ska ha kunskap om informationssäkerhet och vad det innebär för deras verksamhet. Stadsdelsnämnden behöver öka andelen medarbetare som tar del av stadens digitala utbildningar inom informationssäkerhetsskydd och dataskydd under 2021.

Avdelningen för förskola

Implementeringen av den lokala digitaliseringsstrategin och införandet av skolplattformen fortsätter under 2021. Satsningar på digitala verktyg både för barn och pedagoger fortsätter parallellt med kompetensutveckling. Förskoleavdelningen har formulerat ett antal pedagogiska ställningstaganden kopplat till digitaliseringen som ska utgöra stöd för undervisningen samt förtydliga förskolans digitaliseringsuppdrag, både för medarbetare och för vårdnadshavare.

Avdelningen för social omsorg

Avdelningen uppmärksammar och möjliggör ett modigt ledarskap och engagerade medarbetare som bidrar till fortsatt innovation och utvecklingsarbete. Arbetet med att socialtjänsten ska bli mer effektiv och utveckla användandet av digitalisering och e-tjänster

fortsätter. Den digitala utvecklingen fortgår även internt med fortsatta digitala möten och användandet av olika verktyg för att öka interaktionen vid dessa. Verksamheterna följer och bidrar till stadens arbete med moderniseringen av sociala system. Förberedelser inför införandet av Esset fortgår inom alla berörda verksamheter och under 2021 kommer verksamheter på området barn och unga gå över till Esset som socialt system.

Flera utförarverksamheter kommer gå över till det nya digitala systemet Medvind för schemaplanering, bemanning och tidsregistrering. En kartläggning av den digitala kunskapen kommer göras inom grupp- och servicebostäderna samt bland deltagare inom de socialpsykiatriska verksamheterna för att stärka den digitala delaktigheten. Avdelningen ska utöver det utveckla och stärka arbetet med digitalisering för deltagare i dagliga verksamheter och personer med daglig assistans med syftet att öka graden av delaktighet och motverka isolering i pandemins spår.

Avdelningen för äldreomsorg

Utvecklingen inom äldreomsorgen med digitaliseringslösningar för ökad trygghet, integritet och självständighet kan också innebära att resurserna kan användas på ett effektivare sätt och riktas till äldre med störst behov.

Förväntat resultat

Innovationer och digitala arbetssätt leder till effektivitet och ökad kvalitet i verksamheterna. Verksamheterna är innovativa och använder digitala lösningar och annan välfärdsteknik. Verksamheterna har hög kvalitet och det finns en jämlik tillgång till gott stöd och service. Andelen medarbetare som tagit del av stadens digitala utbildningar inom informationssäkerhetsskydd och dataskydd har ökat.

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Investeringar

Medel för lokaländamål

Övrigt

Systematiskt kvalitetsarbete

Övrigt